

PRESSEMELDING

RIDESTIPROSJEKTET PÅ NØTTERØY

Med utgangspunkt frustrasjoner over ødelagte stier i kommunen pga ridning, har en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Nøtterøy og Tjøme skogeierlag, Nøtterøy landbrukslag, Nøtterøy og Tjøme ryttersportsklubb, Trygg trafikk/Politiet, Velforeningene og Nøtterøy kommune i noen år arbeidet ut fra et slikt mandat

- Se på - Muligheten for å etablere stitraséer spesielt beregnet for ridning
- Grunneieravtaler
 - Skilting og merking
 - Registrering og merking av alle ridehester i kommunen
 - Opplæring av ryttere
 - Trafikksikkerhet, håndheving av rideforbud på gang-/sykkelstier

Av disse temaene har arbeidet med etablering av ridestier, grunneieravtaler og skilting/merking vært høyest prioritert. Vi er nå kommet så langt at det er inngått grunneieravtaler, og (for det meste) merket en sammenhengende trasé fra Bergan via Knarberg-Ulvø-Oserødkogen-Vardås til Håvaldsrød på til sammen 10 km.

Prosjektet har fått atskillig oppmerksomhet også fra andre deler av landet, og er så vidt vi vet er det første som fullføres. Andre skal ha gitt opp underveis, trolig pga problem med grunneieravtaler.

Offisiell åpning finner sted **sondag 27.10.02 kl 1300 ved Valhall på Vardås.**

Program:

Kl 1300	* Velkommen/Info	1 min
	* Prosjekthistorikk	5 "
	* Div. med og om hest	30-45 "
Kl 1400	* Snorklipping	
	V/ordfører til hest	5 "

Det arbeides med å få til rundtur med hest og vogn for barn, og noe varmt å drikke - kanskje også spise.

Vedlagt: "Finne-dit-kart"
Kart over ridestiene
Info om prosjektet (Statusrapport 1999-2002)
Friluftsløven §§ 1-5

For ytterligere informasjon:

	Tel.:	Fax:	Mail:
Bernt-Johann Bryde (Grunneierne)	33 39 20 31	33 39 23 00	bjb@bryde.com
Gaute Amundsen (Politiet)	99 20 66 83		
Knut Berg (Kommunen)	33 40 20 38	33 40 22 84	knut.berg@notteroy.kommune.no

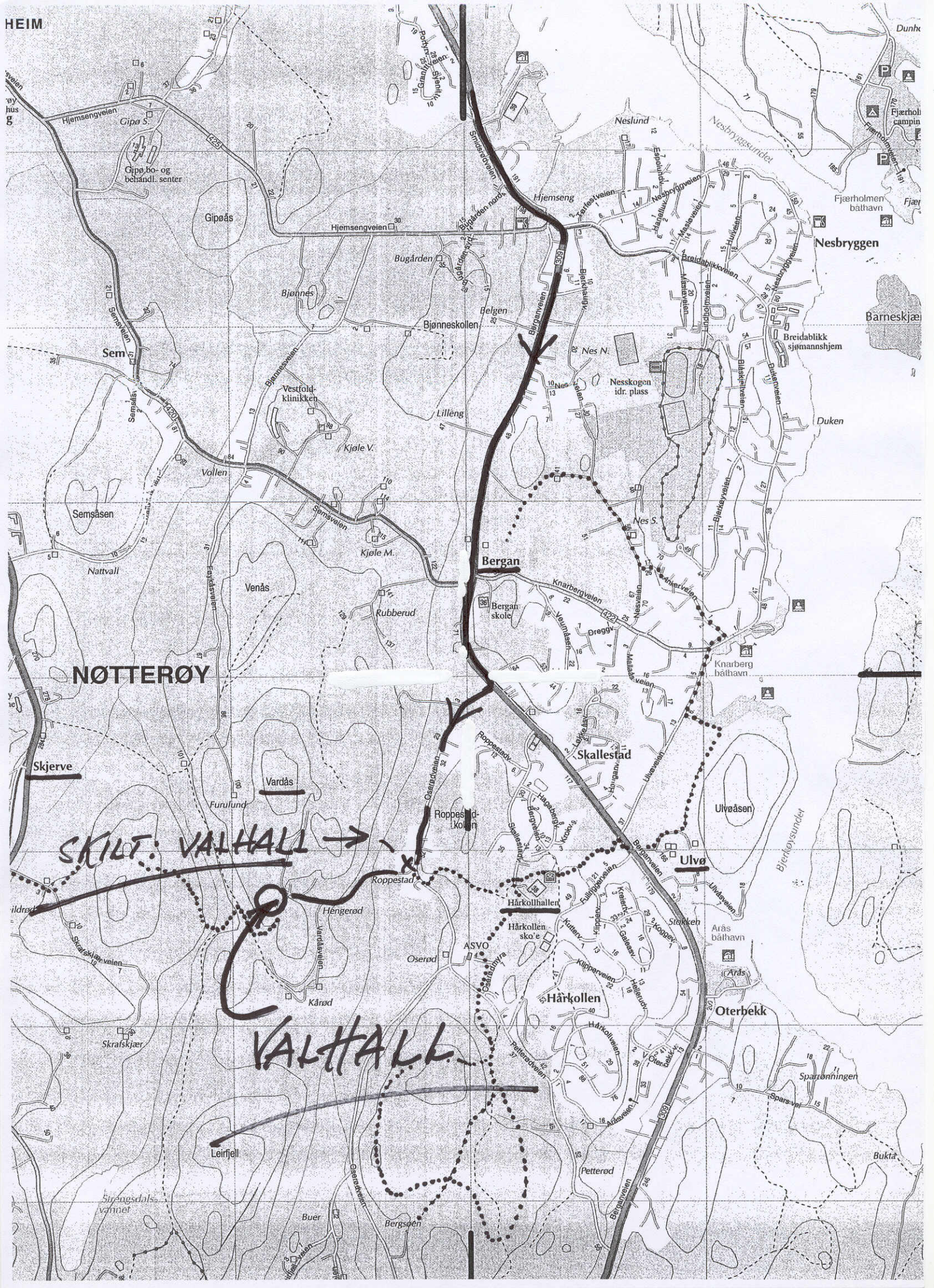
HEIM

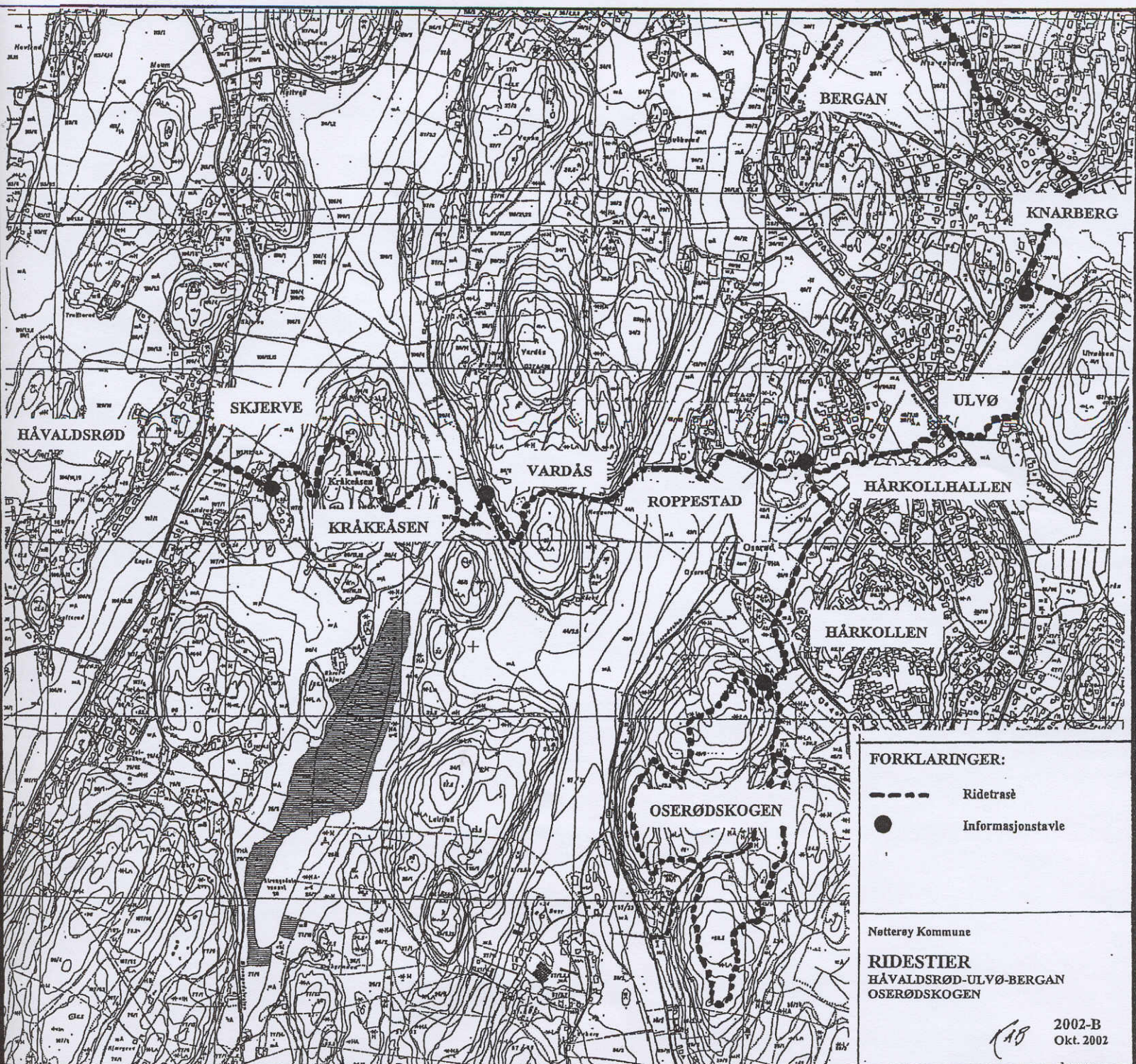
NØTTERØY

Skjerne

VALHALL

SKILT: VALHALL →

FORKLARINGER:

- Ridetråse
- Informasjonstavle

Natterøy Kommune
RIDESTIER
HÅVALDSRØD-ULVØ-BERGAN
OSERØDSKOGEN

RIDESTIPROSJEKTET PÅ NØTTERØY

STATUSRAPPORT 2002

Underutvalg for natur- og miljøvern behandlet spørsmålet om ridestier i kommunens skoger i sak 4/93, og fattet slikt vedtak:

"Som en prøveordning foreslår Underutvalg for natur- og miljøvern at det legges til rette for en egen ridetrase langs eksisterende stier på kommunal grunn i Oserødsbogen. Utgiftene dekkes. "

I sak 187/97 vedtok formannskapet:

1. Det gjennomføres et prosjekt med etablering av særskilte ridestier på kommunens grunn i Oserødsbogen, gnr.43 bnr.5, som vist på kartutsnitt, datert aug. 1997 og beskrivelse, datert jan. 1997.
2. Det skal være forbudt å ri utenfor de stier som er spesielt merket for ridning på kommunens grunn i Oserødsbogen, gnr 43 bnr. 5, jfr. Friluftslovens § 2, 2. ledd.
3. Det nedsettes en arbeidskomite for prosjektet der kommunens drifts- og anleggsseksjon og utviklings- og miljøseksjon skal være representert.
4. Prosjektet finansieres ved dugnad, statlig tilskudd og maskinell og manuell innsats fra kommunens drifts- og anleggsseksjon."

En avslutningsrapport for prosjektet ble tatt til etterretning av formannskapet i sak 1/99.

Arbeidet med planene for Oserødsbogen utviklet seg videre til "Ridestiprosjektet". Dette kom i gang etter et åpent møte i 1996 der temaet var friluftaktiviteter og allemannsrett, med spesiell fokus på ridning og problemer omkring dette. Møtet kom i stand på initiativ fra skogeierlaget, landbrukslaget og miljøvernrådgiveren etter mange henvendelser om stier som på grunn av ridning var i en slik forfatning at fremkommeligheten for turgåere flere steder var vanskelig.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe med 6 deltakere som skulle representere ulike, aktuelle interesser. Deltakere har vært: Arne Flaatten, Nøtterøy og Tjøme skogeierlag, Arvid GythDehli, Nøtterøy landbrukslag, Kjell Magne Askim/Jan Petter Reiersen, Nøtterøy og Tjøme Ryttersportsklubb, Jahn Johansen, velforeningene, Gaute Amundsen, Trygg trafikk/politiet og Knut Berg, Nøtterøy kommune.

Arbeidsgruppen skulle særlig se på:

- Muligheten for å etablere stitraséer spesielt beregnet for ridning
- Grunneieravtale
- Skilting og merking
- Registrering og merking av alle ridehester i kommunen
- Opplæring av ryttere
- Trafikksikkerhet, håndheving av rideforbud på gang-/sykkelstier

Det er gått mest tid til arbeidet med å finne egnede traseer for ridestier, og å komme frem til en avtaletekst som både grunneier- og brukersiden kunne akseptere. Begge disse sakene er fullført; det vil si, når det gjelder ridestier er bare første målsetting nådd ettersom en ser at det vil være aktuelt med lignende stiprosjekter i andre deler av kommunen.

RIDESTIER

Det var to prosjekter som ble sett på som spesielt aktuelle som prøveprosjekter når det gjelder turstier og ridning. Det ene var den kommunale Oserødkogen, og det andre en forbindelse øst-vest på øya mellom ridesentrene på Ulvø og Håvaldsrød.

Oserødkogen

Det var allerede et arbeid i gang for å få etablert egne ridetraséer på kommunens grunn i Oserødkogen, der fremkommeligheten til fots stedvis var svært vanskelig fordi veien var ødelagt på grunn av ridning. Dette prosjektet gikk ut på dels å reparere veien gjennom skogen fra Oserød til Bergsøen, dels å lage en helt ny trasé for ridning i skogens ytterkanter. Det ble satt opp et budsjett for dette prosjektet på kr 75.000. Dette skulle dekkes opp ved henholdsvis kommunal innsats, statlige friluftstiltaksmidler og dugnad. Dugnadsdelen gikk i hovedsak med til rydding av vegetasjon i rundløpetraséen, som ble lagt utenom eksisterende stier. Denne traséen går i tørlendt terreng, og det har ikke vært behov for noen opparbeiding av selve stien. Istandsettingen av skogsveien ble relativt omfattende ettersom store deler av den går i områder der det lett blir vannansamlinger. I tillegg til arbeid med stikkrenner og dreneringer måtte det påføres mye grus for å heve veilegemet.

Erfaringene etter ett år er at denne veien er blitt fast nok til at åttå hestetrafikken, så kombinasjonen ridning/turgåere er uproblematisk såvidt det gjelder spor og fremkommelighet. Den nyetablerte ridestien har en god og variert fremføring i terrenget, og har ingen bløe partier som blir opptrukket av hestene. Også denne stien blir derfor benyttet av begge brukergrupper. Merking av stiene gjenstår, men er planlagt utført våren 2000 .

Øst-veststien

Bakgrunnen for at dette prosjektet ble valgt, er at to av de største ridesentrene i kommunen ligger på Ulvø og Håvaldsrød. Disse gårdene vil naturlig nok være utgangspunkt for atskillig rideaktivitet, og forholdene var slik at det måtte være en fordel for alle å etablert en spesiell ridetrase.

Arbeidsgruppen ønsket at en i tillegg til strekningen Ulvø- Håvaldsrød også fikk knyttet Berganområdet og Oserødkogen til systemet. En vurderte i grove trekk ved kartstudier og befaringer hvor en ridesti kunne tenkes lagt. Etter hvert ble aktuelle grunneiere kontaktet, og en kom frem til en trasé som alle kunne enes om. En stor del av traséen ligger på kommunal og statlig grunn. Det vil også bli benyttet kommunale og private veier, der det fortrinnsvis skal ris påveiskulderen. Denne forutsettes forsterket ved oppgrusing der det er behov for det. På privat grunn går stien for det meste i skogsmark, men et par steder også kanten av dyrket mark. En ser det som et spørsmål om opplæring/oppdragelse av rytterne til ikke å ri utenfor stien. Det er inngått skriftlige avtaler med berørte grunneiere. Budsjettet for dette prosjektet er på ca kr 125.000. Fylkesmannens landbruksavdeling har gitt "tilskudd til spesielle tiltak i landbrukets kulturlandskap" på kr 87.000. Dugnadsinnsatsen hittil, blant annet i form av møter, befaringer, oppsøkende virksomhet og utredningsarbeid, har vært relativt betydelig. Det gjenstår mye dugnadsarbeid i forbindelse med den praktiske gjennomføringen av prosjektet, som vegetasjonsrydding, legging av stikkrenner, grusing, merking osv.

Kontraktene som er inngått med grunneierne åpner for en viss årlig godtgjøring der produktivt jord eller skogbruksareal berøres. Ryttersportsklubben, som representerer brukerne i denne sammenheng, vil kunne søke om statlige og kommunale midler til dekning av slike årlige driftsutgifter.

GRUNNEIERAVTALE

Det har vært en tidkrevende prosess å finne en formulering på avtaleteksten som dekker partenes interesser. Målet har vært å etablere avtalefestede lønninger for ridning som er til beste for såvel grunneiere som ryttere og andre brukere av stier og veier. For grunneierne vil en slik avtale blant annet medføre at ridning primært vil foregå på stier der det for deres del er akseptabelt. Rytterne vil kunne ri trygt på merkede stiene uten å komme i konflikt med grunneier eller andre brukere, og turgærene kan dersom de ønsker det, velge traseer der det ikke ris. På grunneiersiden ligger det en forventning om at det ikke skal ris på andre stier i et område der det finnes merket ridesti. Forbud mot ridning på andre stier er ikke berørt i noe punkt i avtalen, men en grunneier har etter friluftsløven anledning til å søke kommunen om samtykke til forbud mot ridning på nærmere angitte strekninger.

I de fleste tilfeller vil avtalene bli inngått mellom grunneier og Nøtterøy & Tjøne Ryttersportsklubb (NTR). Selv om ikke alle ryttere i kommunen er medlemmer i NTR, er det mest naturlig at denne klubben representerer ryttersiden.

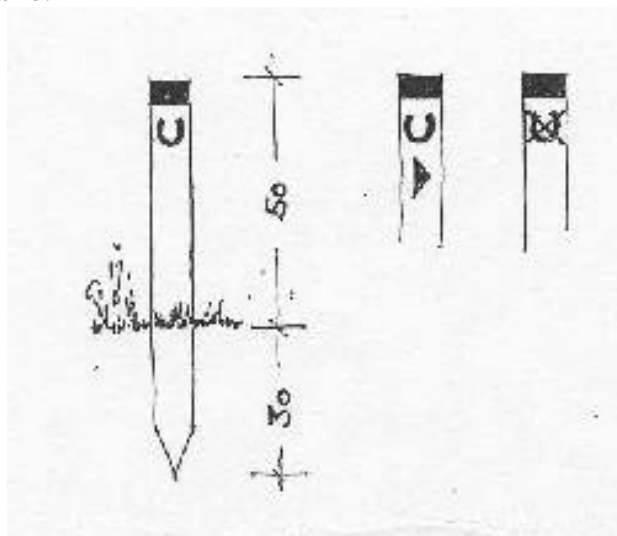
Grunneierorganisasjonene satte som krav at avtalen måtte gi mulighet for godtgjørelse i tilfeller der produktivt skogs- og jordbruksareal berøres. En gjennomgang av de aktuelle traséene viser at de økonomiske konsekvensene totalt sett blir beskjedne, og NTR vil kunne søke om kommunale og statlige tilskudd til dike driftskostnader.

Noen grunneiere har vært skeptiske til i første omgang å inngå årlangsiktige avtaler som normalt kreves for å kunne få statlige tilskudd, men ved fylkesmannens landbruksavdeling er prosjektet vurdert som så interessant at en avtaleperiode på 5 år er akseptert.

SKILTING OG MERKING

Det er tenkt at informasjonsskilt skal settes opp på strategiske steder. Skiltene bør vise kart over stier, gi eventuell spesiell informasjon om området og ha en generell del om "skikk og bruk" for dem som benytter stiene.

Langs stiene er det planlagt merking med lave, trykkimpregnerte stolper (8x8cm) med malt topp og innbrent hestesko.

REGISTRERING OG MERKING AV RIDEHESTER

Det er ønskelig å få etablert et system som gjør det mulig å ha en oversikt over hester og hesteeiere i kommunen. Om dette lar seg gjøre, og i såfall på hvilken måte, har ikke arbeidsgruppen funnet noe svar på ennå. Det kan være en løsning at NTR registrerer hestene og at registreringene blir samlet i et arkiv. Registreringene vil kunne omfatte:

- a. Hestens navn, rase, alder, farge m.m.
- b. Eierens navn, adresse, oppstalling, primærbrukere m.m.

Hver hest bør få tildelt et nummer som skal være lett synlig på hesten, for eksempel på hodelag, dekken, rytterens klær, vest eller lignende. Ryttersportsklubben bør stå ansvarlig for at arkivet til enhver tid er oppdatert.

Med et slikt arkiv vil en kunne nå hesteeierne/brukerne med aktuell informasjon, og det vil være lettere å finne frem til ryttere som har en adferd som avviker fra vedtatte retningslinjer.

OPPLÆRING AV RYTTERE

Ryttersportsklubben bør minst en gang i året forestå en samling der rytterne gis nødvendig kunnskap om hva ferdsel med hest innebærer. Temaene bør blant annet være adferdsregler, trafikkregler, ferdsel i nærmiljø og utmark (friluftslav) og plikter og rettigheter. Når en kan bevare relativt enkle spørsmål om disse forholdene, samt kan dokumentere at en i nødvendig grad kan mestre en hest, bør rytteren være kvalifisert for rideknappen. Et slikt tiltak bør kunne gi en viss status og motivasjon for unge ryttere.

Klubben bør søke for at ikke minst de større stallene samt nye ryttere og hesteeiere få tilgang til nødvendig informasjon og aktuelt stoff vedrørende riding.

TRAFIKKSIKKERHET

En hesteekvipasje er etter veitrafikkloven et kjøretøy, og skal benytte kjørebane - ikke gang/sykkelvei. Loven håndheves ikke konsekvent, da faren for at ulykker med best skal skje totalt sett anses for å være mindre på gang-/sykkelvei enn blant bilene i kjørebane. Dette er et forhold som bør få en bedre løsning.

Ved å legge bedre til rette for riding utenfor veier der veitrafikkloven gjelder reduserer en behovet for å benytte disse. Hvis en rytter bare må bruke gang-/sykkelvei ved kryssing eller

kun på korte strekninger, ville problemene kunne bli håndterbare. To løsninger kunne være aktuelle for å regulere dette:

1. Bruke underskilt til gang-/sykkelveiskilt
2. Endre status for gang-/sykkelvei til vei tillatt også for riding (v/forbud mot motorvognskilt)

Ettersom vegdirektoratet ikke ønsker å tillate økt bruk av underskilt til gang-/sykkelveiskilt synes alternativ 2 å være mest aktuelt.

På de forhåpentligvis få og korte strekningene det skulle bli nødvendig å tillate ridning langs gang-/sykkelvei, burde en oppgrusing av veikulder vurderes, slik at ridning kunne henvises til denne.

Det må bli lettere å håndheve det generelle forbudet mot ridning på gang-/sykkelvei dersom det ble bedre muligheter til å ri andre steder, og det ble gitt spesiell tillatelse til å ri langs gang-/sykkelvei der det anses nødvendig.

Det er ingen lovfestet aldersgrense for ryttere, men det bør arbeides for å få til retningslinjer med anbefaling om alder. Etter arbeidsgruppens mening bør en være minst 10 år gammel for å kunne ri i trafikken med ledsager. For å kunne ri alene bør aldersgrensen være minst 12 år. Det bør i tillegg være et krav at en kjenner hesten og har den nødvendige erfaring

VIDEREFØRING AV GRUPPENS ARBEID

Nå det gjelder de oppgavene arbeidsgruppen skulle prioritere, gjenstår den praktiske delen i forbindelse med opparbeiding og skilting/merking av de stiene som nå er etablert og planlagt. Også når det gjelder registrering og merking av hester, opplæring av ryttere og trafikksikkerhetsspørsmål er det behov for videreføring av gruppens arbeid. Det kan dessuten være aktuelt med motivasjonsarbeid for å gjennomføre ridestiprosjekter i andre deler av kommunen. I gruppen er en derfor av den mening at den bør opprettholdes, eventuelt med andre deltakere dersom det skulle være ønskelig.

STATUS NOVEMBER 01

Ridestiene i Oserølskogen har vært i bruk i to år. De har foreløpig ikke vært spesielt merket, og i påvente av etableringen av øst-vesttraseen og tilknytning til denne, er det ikke gått ut med informasjon om at ridestiene i dette området er klare til å tas i bruk.

Øst-vesttraseen er ryddet for vegetasjon, og diverse tiltak som å legge rø i grøfter, fjerne stein, påføre grus i gjømepartier, merking og annet er under arbeid. Måsetingen er at dette i hovedsak skal være ferdig innen årets utgang

STATUS SEPTEMBER 02

Alt er merket fra Berganveien i øst til Kirkeveien i vest. Det er ikke gått ut med informasjon om stiene på åren må enn at kart er distribuert til de større stallene. Det satses på en mer omfattende publisitet i forbindelse med offisiell åpning i oktober.

Gjenstår:

Merking forbi Ulvøgård, etablering av sti i jordkant langs Skrafskjæveien, tilfredsstillende fremkommelighet i fjellkant mot Håvaldsrød vest for Kirkeveien og skilting av veikryssinger (godkjent av vegvesenet).

Offisiell åpning planlegges lagt til 27.10.02.

Knut Berg

Lov om friluftslivet.

Jfr. tidligere lov 25 juni 1937 nr. 16, midl. lov 4 juni 1954 nr. 3, lov 10 des. 1971 nr. 103 (strandområder).

Kapitel I. Om ferdsel m.v.¹

1 Jfr. § 39.

§ 1.¹ (Hva som forstås med innmark og utmark.)

Som innmark eller like med innmark regnes i denne lov gårds plass, hustomt, dyrket mark, engslått, kulturbeite og skogsplantefelt samt liknende område hvor almenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensning for eier eller bruker. Udyrket, mindre grunnstykker som ligger i dyrket mark eller engslått eller er gjerdet inn sammen med slikt område, regnes også like med innmark. Det samme gjelder område for industrielt eller annet særlig øyemed hvor almenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensning for eier, bruker eller andre.

Med utmark mener denne lov udyrket mark som etter foregående ledd ikke regnes like med innmark.

1 Jfr. § 20.

§ 2.¹ (Ferdsl i utmark.)

I utmark² kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet.³

Det samme gjelder ferdsel med ride- eller kløvhest, kjele, tråsykkel eller liknende på veg eller sti i utmark og over alt i utmark på fjellet, såfremt ikke eieren med friluftsnemndens⁴ samtykke har forbudt slik ferdsel på nærmere angitte strekninger.

Om motorferdsel i utmark² gjelder også lov⁵ om motorferdsel i utmark og vassdrag.

1 Endret ved lov 10 juni 1977 nr. 82 nr. 2.

2 Jfr. § 3.

3 Jfr. lov 29 mai 1981 nr. 38 §§ 7 og 8.

4 Se § 23 fjerde ledd.

5 Lov 10 juni 1977 nr. 82.

§ 3. (Ferdsl i innmark.)

I innmark¹ kan enhver ferdes til fots i den tid marken er frosset eller snølagt, dog ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober. Denne ferdselsrett gjelder likevel ikke på gårds plass eller hustomt, inngjerdet hage eller park og annet for særskilt øyemed inngjerdet område hvor almenhetens vinterferdsel vil være til utilbørlig fortrensning for eier eller bruker.

Eier eller bruker kan — uansett inngjerding forby ferdsel over hage, plantefelt, høstsådd åker og gjenlegg (attlegg) også når marken er frosset eller snølagt, såfremt ferdselen er egnet til å volde nevneverdig skade.

Fylkesutvalget² kan for det enkelte fylke eller deler av det bestemme at det tidsrom da det etter første ledd skal være ubetinget forbudt å ferdes i innmark, settes kortere eller lengre enn fra 30. april til 14. oktober.

1 Jfr. § 1.

2 Se lov 16 juni 1961 nr. 1.

§ 4. (Ferdsl med motorvogn og hestekjøretøy.)

Når ikke annet er bestemt, kan eier av privat veg forby ferdsel med hestekjøretøy, motorvogn, (derunder sykkel med hjelpemotor) og parkering av motorvogn på eller langs vegen.

Ved offentlig veg er det tillatt å parkere i utmark,¹ såfremt det ikke volder nevneverdig skade eller ulempe.

1 Jfr. § 1.

§ 5.¹ (Bompenger.)

Når ikke annet er bestemt, kan det til dekning av kostnader for anlegg og vedlikehold etter løyve av kommunestyret (eller i tilfelle formannskapet) tas en rimelig avgift i bompenger for ferdsel på privat bru. Det samme gjelder for ferdsel på privat veg med hest eller kjøretøy. Det kan settes vilkår for slikt løyve. Kommunestyrets (formannskapets) vedtak i løyvesaker etter denne paragraf kan påklages til fylkesmannen i samsvar med forvaltningslovens² regler.

1 Endret ved lover 8. mars 1963 nr. 1, 5 juni 1987 nr. 25.

2 Lov 10 feb 1967 kap. VI.

§ 6.¹ (Ferdsl på sjøen og i vassdrag.)

På sjøen er ferdsel med båt fri for enhver. Ferdsel på islagt sjø er også fri for enhver.